

# Σχετικά με την άνοια

Αυτό το ενημερωτικό φυλλάδιο αφορά την άνοια και μερικές από τις πιο κοινές μορφές της. Περιγράφει τα πρώιμα συμπτώματα και τη σπουδαιότητα της συζήτησης με έναν γιατρό για τη διερεύνηση τυχόν αλλαγών στη μνήμη, τη σκέψη ή τη συμπεριφορά.

- Με τον όρο άνοια περιγράφεται ένα σύνολο συμπτωμάτων που προκαλούνται από διαταραχές που επηρεάζουν τον εγκέφαλο. Δεν είναι μια συγκεκριμένη ασθένεια.
- Η άνοια μπορεί να επηρεάσει τη σκέψη, τη μνήμη και τη συμπεριφορά. Η λειτουργία του εγκεφάλου επηρεάζεται αρκετά ώστε να παρεμποδίζει τη φυσιολογική κοινωνική ή επαγγελματική ζωή κάποιου.
- Κανένας άνθρωπος δεν βιώνει την άνοια με τον ίδιο τρόπο.
- Είναι απαραίτητο να πάρετε μια ιατρική διάγνωση όταν πρωτοεμφανιστούν τα συμπτώματα.
- Οι άνθρωποι συχνά ζουν ενεργή και ικανοποιητική ζωή για πολλά χρόνια μετά τη διάγνωσή τους.

## Ενδείξεις και συμπτώματα της άνοιας

Οι πρώιμες ενδείξεις της άνοιας μπορεί να είναι ανεπαίσθητες και ενδεχομένως να μην είναι άμεσα εμφανείς.

Τα συνήθη συμπτώματα περιλαμβάνουν:

- απώλεια μνήμης
- αλλαγές στις ικανότητες προγραμματισμού και επίλυσης προβλημάτων
- δυσκολία στην ολοκλήρωση καθημερινών εργασιών
- σύγχυση όσον αφορά τον χρόνο ή τον τόπο
- δυσκολία στην κατανόηση του τι βλέπουμε (αντικείμενα, ανθρώπους) και των αποστάσεων, του βάθους και του χώρου που μας περιβάλλει
- δυσκολία στην ομιλία, τη γραφή ή την κατανόηση
- τοποθέτηση πραγμάτων σε λάθος μέρος και απώλεια της ικανότητας επανάληψης διαδικασιών
- μειωμένη ή κακή κρίση
- απόσυρση από την εργασία ή τις κοινωνικές δραστηριότητες
- αλλαγές στη διάθεση και την προσωπικότητα.

## Διάγνωση της άνοιας

Μια σειρά από παθήσεις προκαλούν συμπτώματα παρόμοια με αυτά της άνοιας. Αυτές συνήθως μπορούν να θεραπευτούν. Περιλαμβάνουν ορισμένες ανεπάρκειες βιταμινών και ορμονών, κατάθλιψη, επιδράσεις φαρμάκων, λοιμώξεις και όγκους του εγκεφάλου.

Είναι απαραίτητο να μιλήσετε με τον γιατρό σας όταν πρωτοεμφανιστούν τα συμπτώματα. Εάν αισθάνεστε άνετα, πάρτε μαζί σας έναν συγγενή ή φίλο.

Εάν τα συμπτώματα προκαλούνται από την άνοια, η έγκαιρη διάγνωση σημαίνει έγκαιρη πρόσβαση σε υποστήριξη, πληροφορίες και, εάν είναι διαθέσιμη, φαρμακευτική αγωγή.

Εάν τα συμπτώματα δεν προκαλούνται από την άνοια, η έγκαιρη διάγνωση θα είναι χρήσιμη για τη θεραπεία άλλων παθήσεων.

## Ποιος παθαίνει άνοια

Η άνοια μπορεί να συμβεί σε οποιονδήποτε, αλλά ο κίνδυνος αυξάνεται με την ηλικία.

Εξαρτάται από έναν συνδυασμό ηλικίας, γονιδίων, υγείας και τρόπου ζωής.

- Στα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, η άνοια επηρεάζει σχεδόν ένα άτομο στα 10.
- Στα άτομα ηλικίας άνω των 85 ετών, η άνοια επηρεάζει τρία άτομα στα 10.
- Άτομα κάτω των 65 ετών μπορεί να εμφανίσουν άνοια (που ονομάζεται «άνοια πρώιμης έναρξης»), αλλά αυτή είναι λιγότερο συχνή.
- Η άνοια μπορεί μερικές φορές να είναι κληρονομική, αλλά αυτό είναι αρκετά σπάνιο.

Η άνοια δεν είναι φυσιολογικό μέρος της γήρανσης.

## Τι προκαλεί την άνοια

Πολλές διαφορετικές παθήσεις μπορούν να προκαλέσουν άνοια. Στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι άγνωστο γιατί οι άνθρωποι εμφανίζουν άνοια.

## Συνήθεις μορφές άνοιας

### Νόσος Αλτσχάιμερ

Η νόσος Αλτσχάιμερ είναι η πιο κοινή μορφή άνοιας. Αυτή η πάθηση διαταράσσει τους νευρώνες του εγκεφάλου. Επηρεάζει το πώς λειτουργούν και επικοινωνούν μεταξύ τους. Η μείωση σημαντικών χημικών ουσιών σταματά τη φυσιολογική διαδρομή των μηνυμάτων δια μέσου του εγκεφάλου. Προκαλεί σταδιακή μείωση των γνωστικών ικανοτήτων (όταν επηρεάζεται η σκέψη κάποιου), που συχνά ξεκινά με απώλεια μνήμης και εξελίσσεται σε αλλαγές στη σκέψη και τη συμπεριφορά.

### Αγγειακή άνοια

Η αγγειακή άνοια παρουσιάζεται όταν υπάρχει μειωμένη παροχή αίματος στον εγκέφαλο προκαλώντας το θάνατο των κυττάρων. Αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα ενός μεγάλου εγκεφαλικού επεισοδίου, πολλών μικρότερων εγκεφαλικών επεισοδίων ή αγγειακής νόσου στα μικρά αιμοφόρα αγγεία βαθιά μέσα στον εγκέφαλο. Τα συμπτώματα ποικίλλουν ανάλογα με τη θέση και το μέγεθος της εγκεφαλικής βλάβης. Μπορεί να επηρεάσει μία ή μερικές συγκεκριμένες γνωστικές λειτουργίες.

### Νόσος με σωματία Λιούη

Στη νόσο με σωματία Λιούη, μικροσκοπικές δομές που ονομάζονται σωματία Λιούη διαφαίνονται μέσα στα εγκεφαλικά κύτταρα που πεθαίνουν. Οι πρωτεΐνες μέσα σε αυτές τις δομές διαταράσσουν τον τρόπο λειτουργίας του εγκεφάλου, προκαλώντας αλλαγές στην κίνηση, τη σκέψη και τη συμπεριφορά. Η νόσος με σωματία Λιούη θεωρείται ως ασθένεια του φάσματος. Οι παθήσεις του φάσματος είναι η άνοια με σωματία Λιούη, η νόσος του Πάρκινσον και η άνοια της νόσου του Πάρκινσον.

### Μετωποκροταφική άνοια

Η μετωποκροταφική άνοια προκαλεί προοδευτική βλάβη σε έναν ή και στους δύο μετωπιαίους ή κροταφικούς λοβούς του εγκεφάλου. Τα συμπτώματα εξαρτώνται από το ποιες περιοχές του εγκεφάλου έχουν υποστεί βλάβη. Τα πρώιμα συμπτώματα που επηρεάζουν τον μετωπιαίο λοβό είναι συχνά συμπεριφορικά συμπτώματα και αλλαγές στην προσωπικότητα. Τα πρώιμα συμπτώματα που επηρεάζουν τον κροταφικό λοβό σχετίζονται με αλλαγές στις γλωσσικές δεξιότητες (ομιλία και κατανόηση).

Η μνήμη συνήθως μένει ανεπηρέαστη, ειδικά στα πρώιμα στάδια της πάθησης. Η μετωποκροταφική άνοια διαγιγνώσκεται συνήθως σε άτομα ηλικίας κάτω των 65 ετών.

## Αναζήτηση υποστήριξης

Η άνοια είναι προοδευτική ασθένεια. Τα συμπτώματα συχνά αρχίζουν αργά και σταδιακά επιδεινώνονται με την πάροδο του χρόνου.

Δεν υπάρχει γνωστή θεραπεία για την άνοια. Υπάρχουν επαγγελματίες υγείας, φάρμακα και άλλες θεραπείες που μπορούν να βοηθήσουν με ορισμένα συμπτώματα και να σας υποστηρίξουν για να φροντίσετε την υγεία και την ευημερία σας.

Η υποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας για τα άτομα με άνοια. Η βοήθεια των οικογενειών, των φίλων και των φροντιστών μπορεί να κάνει θετική διαφορά στη διαχείριση της πάθησης και την καλή ζωή.

## Πρόσθετα κείμενα και βοηθήματα

- **Ενημερωτικά Φυλλάδια σχετικά με τις κοινές μορφές άνοιας**  
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [dementia.org.au/help-sheets](https://dementia.org.au/help-sheets)
- **Υπηρεσία βιβλιοθήκης του οργανισμού Dementia Australia**  
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [dementia.org.au/library](https://dementia.org.au/library)
- **Υπηρεσίες και προγράμματα υποστήριξης του οργανισμού Dementia Australia**  
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [dementia.org.au/support](https://dementia.org.au/support)
- **Εκπαίδευση από τον οργανισμό Dementia Australia**  
Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα: [dementia.org.au/education](https://dementia.org.au/education)

## Περισσότερες πληροφορίες

Ο οργανισμός Dementia Australia προσφέρει υποστήριξη, πληροφορίες, εκπαίδευση και συμβουλευτική.

**Εθνική Γραμμή Βοήθειας για την Άνοια: 1800 100 500**

**Για γλωσσική βοήθεια: 131 450**

**Επισκεφθείτε το δικτυακό μας τόπο: [dementia.org.au](https://dementia.org.au)**